

A Signum története

2012/2013 őszi félév (Signum I.)

„Tudománytörténeti pillanat, hogy ennyi nyelvész összegyűlik.” (Székely Gábor) © 2012.09.11.

A kurzus előkészületei 2012 tavaszán kezdődtek, amikor az akkori *Nyelv és kultúra* szakirányos hallgatók felkeresték az oktatókat, hogy támogassák őket egy szakmai műhely létrehozásában. Azt kérték, hogy a műhely felvehető kurzusként szerepeljen az órarendjükben. Az oktatókkal közreműködve logót és nevet kerestek a kurzusnak, amely végül Medve Anna tanárnő javaslatára a *Signum* nevet kapta.

Az előzetes tervek szerint a nyár az ötletgyűjtéssel telt volna, azonban a kurzus pontos menete főként a szemeszter elején alakult ki. Számos ötlet felmerült a konferencialátogatástól a tankönyvírásig. Elindult a Signumon a facebook-csoport, amelybe a kurzus tagjain kívül más egyetemek oktatóit is meghívtuk. A csoport fórumként működik, ahol érdekes nyelvészeti cikkeket és konferencialehetőségeket osztanak meg egymással a tagok, kérdéseket tesznek fel, vagy kérdőíveket töltenek ki.

Végül úgy döntöttünk, hogy a hallgatók kéthetente keddenként 16 órától találkoznak, hogy előadják egymásnak leendő TDK-dolgozatukat, szakdolgozatukat. A kurzus nagy érdeklődést váltott ki, a hallgatókon kívül a tanszéki oktatók is ellátogattak az előadásokra (Medve Anna, Szűcs Tibor, Fancsaly Éva, Kárpáti Eszter, Székely Gábor, Dobó Attila, Kleiber Judit), Szabó Veronika tanársegéd a készülő disszertációjából is mutatott részleteket.

A többi hallgató írásbeli beadandóval teljesített.

Az előadások:

- Farkas Livia (MA): Az irányjelölő igekötők és az unifikációs kategoriális nyelvtan
- Németh Dániel (BA): Csillagok nyelvi háborúja
- Nagy Tamás (BA): Nyelvi képek és gondolkodás
- Helmrich Adrienn (BA): Baba jelnyelv
- Varga Anett (BA): A diák és nyelve
- Szabó Veronika (tanársegéd): Egy felső tagozatosoknak szóló új mondattani tananyag koncepciója
- Vadász Noémi (BA): A hazugság formális diskurzuszemantikája
- Szolnoki Anna (BA): Az *is* partikula
- Nagy Tamás és Németh Dániel ezzel az előadással jártak a Kodolányi Főiskola által szervezett *Nyelv és kép* konferencián, Farkas Livia a Vajdasági TDK-n, Varga Anett, Vadász Noémi és Szolnoki Anna pedig a kari TDK-n.

A kurzus tagjai ebben a félévben, alapító tagok:

Dobó Dorottya Erzsébet
Helmrich Adrienn
Herczog Zoltán
Konkoly Renáta
Landi Valentin

Menyhárt Daniella
Nagy Tamás
Németh Adrienn
Németh Dániel
Szabó Viktória

Szanyi-Nagy Judit
Szigeti Kitti
Szolnoki Anna
Vadász Noémi
Varga Anett

2012/2013 tavaszi félév (Signum II.)

Folytatódtak a kéthetenkénti találkozók, a kurzus eddig nem szereplő tagjai adták elő kutatási (szakdolgozati) témájukat.

- Szanyi-Nagy Judit az interaktív tábláról,
- Menyhárt Daniella a siketek nyelvéről,
- Landi Valentin a rovásírásról,
- Dobó Dorottya a mesterséges nyelvekről,
- Németh Dani és Herczog Zoli pedig készülő online nyelvtörténeti olvasókönyvről adtak elő.

A kurzus iránti érdeklődés megcsappant: ugyan az oktatók egy része továbbra is bejárt a kurzusra, de már korántsem minden alkalomra.

A *Találkozások az anyanyelvi nevelésben konferencia* kapcsán megszületett a kurzus logója (Szolnoki Anna hallgató barátjának közreműködésével). A hallgatók kivették részüket a konferencia szervezésében.

A kurzus tagjai ebben a félévben:

Csery Noémi
Dobó Dorottya Erzsébet
Herczog Zoltán
Landi Valentin
Menyhárt Daniella
Németh Adrienn
Németh Dániel
Neszter Klaudia
Szabó Viktória
Szanyi-Nagy Judit
Szigeti Kitti
Szolnoki Anna

2013/2014 őszi félév (Signum III.)

2013 ősztől szerdán 16 órától folytatódtak a szokásos kéthetenkénti találkozók, ezúttal Dobó Attila tanár úr és Szabó Veronika tanársegéd vezetésével.

Az előző félév tanulásaiból okulva újdonságként **interdiszciplináris előadássorozat** is indult meghívott előadókkal. Ennek célja az érdeklődés felkeltése, a tudománynépszerűsítés és szakmai párbeszéd, a közös elmélkedés, az érdeklődők kíváncsiságának kielégítése és a tudományos előrelépésük segítése. Az előadásokra a Signum kutatószeminárium hallgatóin kívül más szakok hallgatóit és oktatóit is szeretettel várták a szervezők. Az előadók utazási és szállásköltségeit a PTE BTK HÖK támogatta.

Az előadásokon kívül a csapat feldolgozta Nádasy Ádám és Csépe Valéria Mindentudás Egyetemén tartott előadását is.

Megszületett a kurzus kabalája, a Signum-bagoly, amelyet ajándékként adtunk az előadóknak.

Az előadások sorrendben:

- Wéber Katalin (PTE INYT): Központban az ige
- Orsós Anna (PTE BTK): Hogyan született meg a beás írásbeliség?
- Simon Eszter (MTA NYTI): A nyelvtechnológia alkalmazási területei. Az információkinyeréstől a történeti korpuszokig.
- Komlósi László Imre (PTE BTK): Mivégre nyelvünk? - Nyelvhasználat és társas megismerés

A kurzus teljesítése beadandóval, illetve kiselőadás tartásával történt. A kiselőadásokra minikonferencia keretében december 10-én került sor (előadott: Szanyi-Nagy Judit a fiatalok médiafogyasztásáról, Menyhárt Daniella az énekelt versekről és Németh Adrienn a nyelvi agresszióról). A beadandók mellett minden hallgatónak el kellett olvasnia egy társa dolgozatát/megnéznie a társa előadását, és kritikát kellett írnia róla.

A kurzus tagjai ebben a félévben:

Herczog Zoltán
Madarász Eszter
Menyhárt Daniella
Németh Adrienn
Németh Dániel
Rüll Napsugár

Sós Ágnes
Szabadi Réka
Szanyi-Nagy Judit
Tóth Bálint
Varga Anett

2013/2014 tavaszi félév (Signum IV.)

A kurzust szervezettebb működéséhez elengedhetetlen volt, hogy hetente találkozzunk. Szabó Veronika tanársegéd az alábbi célokat fogalmazta meg:

Cél: (Rugalmasan kezelhető) rutinok, szabályok kialakításával önműködő szakmai (hallgatói) műhely létrehozása, fenntartása. A három legfontosabb elv:

- közösségi létezés
- szakmai alapok
- demokratikus működési elv.

A 3 kiemelt cél a félévben:

- 1. annak megtapasztalása, hogy egy írás/előadás akkor jó, ha minél többet dolgozunk rajta, és folyamatos a közös megbeszélés. Ezért a félév közben 4 alkalommal van lehetőség a beadandó módosítására, javítására, közös megbeszélésére.
- 2. a meghívott előadók segítségével új ismeretekhez jussunk, de ne reflektálatlanul, ezért szükséges az előadásokhoz szakmai előkészítés. Minden előadást megelőzhetne egy szakszövegolvasással összekapcsolt szakmai beszélgetés

- 3. megtapasztalni, hogyan működnek a rutinok.

A célok közül a 2. valósult meg teljes mértékben. Az előadásokhoz plakátokat készítettünk, az előadók szállását és utazását a HÖK segítségével finanszíroztuk, és elindultunk a valódi közösségé alakulás felé. A „nyestfelelős” feladatköre telitalálatnak bizonyult: a nyest.hu internetes portál hírei közül minden hétre jutott néhány, amit megbeszéltünk (az igazán lelkes és lelkiismeretes nyestfelelős Németh Adrienn volt).

Az 1. pont azért sem működött tökéletesen, mert egyéb programok elvonták róla a figyelmet. A Signum ugyanis először vett részt a magyaros szakhéten: 2 műhelyt is szerveztünk: egyet a manysikról (Székely Gábor tanár úr, Madarász Eszter és Landi Valentin közreműködésével), és egyet a tájnyelvi szavakról és a nyelvi agresszióról *Obszcéna* címmel (Tóth Bálint, Németh Adri, Böröndi Szandra és Németh Dani közreműködésével).

A szakhéten részt vettünk a főzésben is, a csoport erdélyi csorbalevest főzött.

A kurzus néhány hallgatója ebben a félévben is segédkezett a *Találkozások* konferencia szervezésében.

Meghívott előadóink voltak:

- Schnell Zsuzsanna (PTE BTK): A nyelvelsajátítás kései szakaszának kísérleti vizsgálata: idiomaticitás és kognitív fejlődés.
- Egedi Barbara (MTA NYTI): Elméleti nyelvészet és annotált korpuszok találkozása a nyelvtörténeti kutatásokban
- Dékány Éva (MTA NYTI): Az -é birtokjel szerepéről a főnévi csoportban.
- Varjú Zoltán (Precognox Informatikai Kft.):

Mit csinál egy nyelvész egy IT cégnél?

- Gyuris Beáta (MTA NYTI): A kérdések jelentésének formális modellezése és a "tűnődő" kérdések Az előadás diái megtekinthetők itt.

A kurzust ismét beadandókkal teljesítették a hallgatók, blogokba töltötték fel a feladatokat, amit bárki kommentálhatott.

A kurzus tagjai ebben a félévben:

Böröndi Alexandra
Dobó Dorottya Erzsébet
Herczog Zoltán
Kovács Dorottya Anna
Madarász Eszter
Menyhárt Daniella
Nagy Tamás

Németh Adrienn
Németh Dániel
Rüll Napsugár
Szabadi Réka
Szanyi-Nagy Judit
Tóth Bálint
Varga Anett

2014/2015 őszi félév (Signum V.)

Újdonságként levelezős hallgatók és Campus-kredittel bármilyen BTK-s hallgató felvehetette a kurzust (nem éltek a lehetőséggel). Az első nehézség (a minden félévben felmerülő: *Mikor legyen a kurzus?* mellett) az volt, hogy a csapat teljesen kicserélődött, tehát először meg kellett ismerkednünk. A csoport összetétele is sokkal vegyesebb volt, mint korábban (első hallgatótól a PhD-sig).

Új Signum-bagoly született.

Az első alkalmak az ismerkedéssel teltek, mindenki bemutatta, mivel szeretne foglalkozni, és a hallgatókat érdeklő nyelvészeti témákat beszéltünk meg (gyermeknyelv, férfi-női kommunikáció, különírás és egybeírás nyelvészeti háttere a személyragozott igeekötők kapcsán). Mindenki feltöltötte a coospace-re a tématervét, amit közösen megbeszéltünk. Varga Réka időről-időre beszámolt a szakdolgozatának állásáról, Szabadi Réka és Tóth Bálint pedig TDK-előadásukat mutatták be nekünk (Réka a meseterápiával, Bálint a Survive-Minimalizmus korlátaival foglalkozik). A tavalyi félév 1. pontja megvalósult. Ugyanakkor, mivel az alapító tagok mindegyike kilépett már (általában más egyetemekre jelentkeztek MA képzésre), a Signum közösségi ereje megcsappant, a tagok nem érezték

igazán magukénak.

Meghívott előadóink ebben a félévben:

- szeptember 17. 16:00 Pléh Csaba (akadémikus) könyvbemutatója (pszicholingvisztika).
- november 14. Alberti Gábor (PTE BTK): Elmés diskurzusreprezentáció
- december 2. Varga Eszter: A funkcionális képalkotás szerepe a mentális betegségek kutatásában

Baráth Krisztina (levelezős hallgató)
Cérna Nóra (BA)
Fejes Eszter (BA)

Gránicz Mónika (levelezős hallgató)
Kapitány-Varga Réka (MA disz.)
Madarász Eszter (doktori)

Kern Dóra (levelezős hallgató)
Keszler Adrienn (BA)
Menyhárt Daniella (MA disz)

Szabadi Réka (MA disz)
Szatmári Szilvia (BA)
Tóth Bálint (BA)

2014/2015 tavaszi félév (Signum VI.)

A kurzus hallgatói összetétele ismét átalakult, hiszen a levelezős hallgatók nem jelentkeztek, Kapitány-Varga Réka pedig végzett. Először jelentkeztek azonban olyan hallgatók is, akik osztatlan képzésben vesznek részt. A hétfő délutáni találkozón – Branczeiz Anna javaslatára – Sensus szeminárium mintájára mindenki saját szakdolgozatának részletét mutatta be, amit közösen megtárgyaltunk. Ez a módszer nagyon hasznosnak bizonyult, készülő szakdolgozatok és konferencia-előadások anyagát vitattuk meg csoportban, illetve minikonferencia formájában. Az újonnan érkező hallgatók a kurzus végén témájuk vázlatának bemutatásával teljesítettek. Elindult az új közösség formálódása.

Ismét részt vettünk a szakhét szervezésében, a „Szabadulj ki a könyvtárból!” szabadulós játékban kihasználtuk törzshelyünk, a Nyelvészeti Szakkönyvtár nyújtotta lehetőségeket, meghívott előadónk, Kántor Gyöngyi (PTE BTK NYDI) pedig Felnőtt dadogók beszédprodukcióinak fMRI-vel végzett vizsgálatáról beszélt.

Két másik meghívott előadónk előadása is nagy népszerűségnek örvendett:

Székely Gábor (PTE BTK): Digitális manysi filológia (txt, yml, xsltproc, python)
Schvarcz Brigitta (Bar-Ilan University): Osztályozószavak és a *-nyi* toldalék

Alapító tagjaink közül Vadász Noémi, aki azóta a PPKE hallgatója, OTDK 1. helyezést ért el elméleti nyelvészetből. Több féléven keresztül volt tagunk Tóth Bálint, aki ugyanebben a szekcióban 2. helyezést ért el. Gratulálunk nekik!

A kurzus hallgatói voltak:

Böröczki Viola Anna	Fejes Eszter	Nagy Anita
Branczeiz Anna	Homonnai Nóra	Szatmári Szilvia
Farkas Balázs	Karácsonyi Krisztina	Sztányi Petra
Farkas Zoltán	Menyhárt Daniella	
Varnyu Lilla		

2015/2016 őszi félév (Signum VII.)

A félévben folytattuk a tavaly megkezdett munkát. Tagjaink közül Branczeiz Anna és Szatmári Szilvi az ELTÉn folytatja tanulmányait, a többi tagunk azonban hű maradt a Signumhoz, és új hallgatók is bekapcsolódtak a beszélgetéseinkbe. A hallgatók segítséget kértek a többiektől leendő témájukhoz, bemutatták empirikus kutatásaikhoz készített kérdőíveiket, a szakirodalmak segítségével elkészített táblázataikat, amiket közösen

megvitattunk. Mivel a Coospace megszűnt, egy erre a célra alakított facebook-csoportba töltötték fel a hallgatók a dolgozataikat, amire aztán egy társuk reflektált.

Meghívott előadók:

Arató Máttyás (ELTE NYDI): [Expedíció az utolsó beszélőért. Terepmunka beás cigány közösségekben](#)

Schirm Anita (SZTE BTK): Diskurzus a diskurzusról

A kurzus hallgatói:

Balogh Edina	Karácsonyi Krisztina	Palásthy Krisztina
Böröczki Viola Anna	László Gábor	Sztányi Petra
Farkas Balázs	Menyhárt Daniella	Varnyu Lilla
Fejes Eszter	Nagy Anita	

2015/2016 őszi félév

A félév egyik megoldatlannak tűnő feladata a kurzus időpontjának megtalálása volt, a sokféle órarendi ütközés miatt nem volt olyan időpont, ami mindenkinek jó lett volna. Emiatt többen nem is tudtak részt venni a kurzuson. Végül az a döntés született, hogy Lilla és Petra kedden, Balázs, Zoli, Anita és Kriszti szerdán konzultálnak készülő munkáikról. Kriszti folyamatosan dolgozott a TDK-témáján (Prenominális operátorsorrend a főnévi csoportban), a dolgozatát prezentálta is a többieknek. A kari TDK-n szekciójának legjobb szóbeli előadását tartotta.

Mind Kriszti, mind Petra és Lilla elkészítették BA-s szakdolgozatukat, Balázs, Anita és Zoli pedig egyéni kutatási terveik alapján haladnak témáik feldolgozásában.

Tervezett meghívott előadók:

Pintér Lilla (MTA NYTI, PPKE BTK): A kimerítő értelmezés elsajátításának kísérletes vizsgálata

Schnell Zsuzsanna (PTE BTK) nyelvelsajátítás

A kurzus hallgatói:

Farkas Balázs	Nagy Anita	Varnyu Lilla
Karácsonyi Krisztina	Sztányi Petra	
Farkas Zoltán		